

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci

zapsaný spolek

Od konce léta
až do Vánoc roku
2016

Vážení a milí přátelé,

máme za sebou větší polovinu roku, Vlastivědná společnost muzejní nabízí po prázdninách opět bohatý program. Pro naše přednášky v rámci Muzejních střed budeme mít opět k dispozici Radeckého sál.

Naše odborné sekce opět pořádají v podzimních měsících roku 2016 pestrou řadu zajímavých akcí. Pokračuje také velmi dobrá spolupráce s Vlastivědným muzeem a jeho odbornými pracovníky, s nimiž připravujeme komentované prohlídky výstav a odborné přednášky. Jsou připraveny také tři zájezdy a několik odborných exkursí. Nabídku rozšiřujeme o národopisná témata. V listopadu bude otevřena výstava k 100. výročí úmrtí císaře Františka Josefa I. K tomuto tématu budeme mít mimo komentované prohlídky výstavy také několik doprovodných přednášek. Program je náročný pro organizátory našich akcí, tak prosím o vaši trpělivost a porozumění.

Aktuální informace o případných změnách programu VSMO budou nadále uváděny na naší vývěsce na budově muzea. Bohužel skončilo vydávání měsíčníku KDY-KDE-CO, ale nadále budou informace o naší činnosti na internetových stránkách na www.olomouc.cz a historicka.olomouc.cz. O našich aktivitách v objektu Vlastivědného muzea se dovíte také na plakátech, které bude muzeum opět pravidelně vydávat.

Věřím, že si vyberete z široké podzimní nabídky našich akcí, které jsou uvedeny v tomto listu. Těším se na setkání s vámi a přeji vám hodně sil, zdraví a pohody v příštím roce.

Bc. Ján Kadlec, předseda VSMO

Mezi naše nejvíce navštívené akce patřily i letos ty, které se dotýkaly poznání historických pozoruhodností města Olomouce, například už při našem krátkém setkání na Nový rok 2016 na Michalském návrší.

Do nové pracovní dvouletky

Zase po dvou letech – jak velí stanovы našeho spolku – se letos 19. dubna 2016 v sále Radeckého sešla řádná **výroční členská schůze**. Účastníci vyslechli jako obvykle zprávu o činnosti a hospodaření za období od poslední schůze 15. dubna 2014 a k našemu potěšení opět nenašli žádný podstatný důvod k negativnímu hodnocení dosavadní práce ani k pokynům k nápravě vážnějších nedostatků. Avšak vzhledem k tomu, že po mnohaleté záslužné činnosti ze zdravotních důvodů rezignoval na funkci člena výboru pan Ing. Jiří Lazebníček a z jiných vážných důvodů ukončili svou rovněž chvályhodnou práci Mgr. Josef Urban a tajemnice Lucie Pospíšilová, byl výbor VSMO, z. s., jednomyslným rozhodnutím výroční schůze doplněn o nové členy, takže do budoucna bude pracovat v tomto složení:

PhDr. Vít **Dohnal**, CSc.; PhDr. Filip **Hradil**; Bc. Ján **Kadlec**; PhDr. Pavlína **Kalábková**; Bohumila **Kühnová**; Mgr. Jana **Loskotová**; Anna **Petrželová**; doc. PhDr. Milada **Písková**; Mgr. Jiří **Suchomel**; PhDr. Milan **Tichák** a prof. PhDr. Ludvík **Václavek**, CSc.

Funkce předsedy byla opět svěřena J. Kadlecovi, B. Kühnová zůstane nadále hospodářkou a novou jednatelkou se stala paní Anna Petrželová.

Vycházky – exkurse

V ovzduší končícího léta a po nástupu podzimu – než nastane pořádná zima – můžeme najít nové zajímavé poznatky na několika akcích mimo budovu muzea. Vždy v SOBOTU:

17. září – se sekci národopisnou **do Hanáckého skanzenu v Příkazích** za poznáním unikátních staveb lidové architektury s odborným výkladem, prohlídkou výstavy fotografií, případně exkursí po dalších objektech typické hanácké vesnice. Vedou Mgr. Eva Kroutilová a Karel Faltýnek.

Sraz 17. 9. 2016 v **10.30** před skanzenem, odjezd tam autobusem 770 směr Litovel (od hlavního nádraží, stanoviště E v 9.56), případně vlastními dopravními prostředky.

24. září – **do Čech pod Kosířem** ke komentované prohlídce nové zámecké expozice ve správě Vlastivědného muzea v Olomouci, kde nás doprovodí pracovník VMO a historik umění Mgr. Robert Šrek.

~~Odjezd linkovým autobusem 728 (od tržnice v 9.05) nebo soukromými prostředky.~~

Začátek v 10:00 u pokladny v zámku.

V poznávání historického místopisu města Olomouce vyhledáváme i méně známá – přesto zajímavá – místa a objekty mimo městskou památkovou rezervaci (např. ve Starých Hodolanech letos 18. června).

8. října – na vlastivědnou vycházku **z olomouckého hradu do podhradí** zve sekce historická Olomouc. Provází PhDr. Milan Tichák, sraz ve **14 hodin** na náměstí před dómem.

22. října – připravila archeologická sekce výlet **do Archeoparku Pavlov** u Břeclavi k prohlídce nového muzejního komplexu o lovcích mamutů a Věstonické

Venuši, s odborným doprovodem Mgr. Martina Nováka, Ph.D., z Archeologického ústavu Akademie věd ČR.

Odjezd objednaným autobusem v **7 hod.** z obvyklého místa u tržnice (cena 220 Kč).

5. listopadu – návštěva s prohlídkou a poznáním záze-
mí **Vědecké knihovny v Olomouci**. Stále ještě k oslavě 450. jubilea této významné kulturní instituce připravila sekce historická, vede doc. PhDr. Milada Písková. Sraz v **10 hodin** před knihovnou v Bezručově ulici.

3. prosince – poslední výlet roku povede v režii národopisné sekce **do Litovle, s návštěvou stálých expozic litovelského muzea** (řemesla první poloviny 20. století, Gustav Frištenský, historie gramofonu aj.). V programu je také procházka městem s komentářem Karla Faltýnka z Národního památkového ústavu v Olomouci.

Sraz u muzea v Litovli v **10.50**, doprava stejná jak uvedeno výše u akce 17. 9.

Další setkání připravujeme tradičně zase až na Nový rok 2017. Sejdeme se 1. ledna ve 14.30, tentokrát u kina Metropol na rohu Sokolské a Zámečnické ulice. Provází opět PhDr. Milan Tichák.

Zájezdy

Tři podzimní soboty budou ještě patřit vlastivědným zájezdům, které jsme avizovali už v minulém čísle našeho programového listu. Z důvodu této včasné nabídky jsou všechna místa už delší čas obsazena. Přesto není vyloučeno, že se někdo z účastníků z nějakých důvodů odhlásil a místo tak uvolnil. Přesné informace získáte v pracovních dnech a hodinách (pondělí, středa) v naší místnosti v přízemí muzea nebo v tyto dny i telefonicky (585 515 135).

Zájezdy budou:

15

17. září – na Jablůnkovské šance – soustava novodobého opevnění v terénu blízko Jablůnkova ve Slezsku. Vede Bc. Ján Kadlec.

1. října – na jižní Moravu po trase Milotice, Strážnice, Petrov, Plže – vinný sklípek atd. Průvodkyněmi jsou Bohumila Kühnová a Anna Petrželová.

15. října – do Holešova a na Svatý Hostýn s prohlídkou zajímavých památek města a zámku i známého poutního místa. Vede doc. PhDr. Milada Písková.

K nejuspěšnějším nabídkám roku patřily stále oblíbenější vlastivědné zájezdy, jako třeba výlet do Čech, do Nového Města nad Metují a na skvostný barokní komplex Kuks (na snímku z 21. května 2016).

Přednášky – besedy

Konají se jako dosud **vždy ve středu od 17 hodin**, s jednou výjimkou (30. 11.), v **sále Radeckého** v prvním poschodí muzea (v Horní klubovně):

~~14. září – jak byla znovu zpřístupněna figurína hanáckého obra Josefa Drásala. S připomínkou 120. výročí slavné Národopisné výstavy v Praze na toto téma promluví pracovnice Vlastivědného muzea Mgr. Veronika Hrbáčková. Zrušeno~~

21. září – historický **stavební vývoj města Olomouce od Hradské brány k nádraží** osvětlí PhDr. Milan Tichák, sekce Historická Olomouc.

5. října – **Miroslav Kobza**, redaktor Českého rozhlasu, představí svou novou knihu s titulem **Cestou necestou za tajemstvím Hrubého Jeseníku**. Besedu připravila sekce literárně historická.

12. října – po delším čase opět na přírodopisné téma promluví RNDr. Leo Bureš o **vzácných a ohrožených rostlinách Jeseníků**.

18

19. října – zamyšlení s obrazovou prezentací **nad turistickými nápisy** (graffiti), které zanechaly mnohé významné osobnosti na stěnách proslulého archeologického naleziště **Býčí skála** v Moravském krasu, připravil Mgr. Martin Golec, Ph.D., z Filozofické fakulty Univerzity Palackého.

26. října – O unikátních rostlinách, které nerostou jinde než v Jeseníkách, pojedná doc. RNDr. Vít Grulich, CSc. (V rámci probíhající výstavy **Endemity Jeseníků** ve Vlastivědném muzeu.)

~~2. listopadu – ohlédnutí PhDr. Josefa Dvořáka za olomouckými hudebními festivaly pod heslem „Setkání“ připravila sekce hudební. Odřeknuto přednášejícím.~~

Náhradní přednáška o ZUŠ Žerotín.

9. listopadu – **Archeologie a umění** (jak objevy dávných protagonistů VSMO Jindřicha Wankla a Karla Absolona inspirovaly české umělce, vysvětlí na pozvání sekce archeologické Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D., z Ústavu Antropos Moravského zemského muzea v Brně).

16. listopadu – **Z minulosti Olomouckého kraje** na pozadí staletého územně správního uspořádání Moravy. Hovoří PhDr. Milan Tichák, sekce Historická Olomouc.

23. listopadu – **Hledání hrobu kněze P. Josefa Toufara** – archeologie modernity a její místo v odkrývání historie. Promluví host sekce archeologické Mgr. Jan Havrda, Ph.D., z Národního památkového ústavu, ú. o. p. Praha.

30. listopadu – **slavní herci na prknech olomouckého divadla** (Slávka Budínová, Julie Charvátová, Ilja Racek). Druhý díl přednášky prof. PhDr. Jiřího Fialy, Csc., se koná v **posluchárně Filozofické fakulty UP** na tř. Svobody.

Markéty Dolákové

~~7. prosince~~ – po úvodním slově Mgr. ~~Evvy Kroutilové~~ následuje **komentovaná prohlídka výstavy František Josef I. a Olomouc**, nově otevřené k 100. výročí císařova úmrtí ve velkém výstavním sále muzea.

14. prosince – **P. Ludvík Holain**, hudební skladatel a pedagog (kdysi farář ve Slavoníně) a **další hudební jubilanti**. Vzpomínku společně připravili Ing. Ladislav Kunc a Mgr. Jana Loskotová – sekce hudební a literárně historická.

P. S.: Od sekce hudební nás ještě čeká **pozdání na koncert** sboru a orchestru Salve, s nimiž společně vystoupí rakouský pěvecký sbor. O termínu budeme včas informovat v naší vývěsce u muzea.

Naším „domácím přístavem“ bude i nadále **Radeckého sál** (dondávna nazývaný **Horní klubovna**) v I. poschodí muzea, vybavený potřebnou audiovizuální technikou.

V užším kruhu ostatních sekcí

Vedle uvedených pořadů, které připravily i pro veřejnost naše sekce archeologická, historická, Historická Olomouc, hudební, literárně-historická, národopisná či přírodovědná, zůstává i nadále pozvání k účasti na poznávání nových vědomostí v menším kolektivu dalších odborných sekcí:

SEKCE PRO DĚJINY LÉKAŘSTVÍ se letos sejde ještě dvakrát (vždy v pátek od 15 hodin v sále Radeckého). V pátek 7. října nabídne přednášky Mgr. Marka Hampela (Osudy vídeňského neurologa prof. MUDr. Otto Marburga, rodáka z Rýmařova), doc. MUDr. A. Bártové, CSc. (Historie vzniku HLA laboratoře ve FN Olomouc), doc. MUDr. Fr. Mrázka, PhD. (Současný stav imunologických vyšetření před transplantací orgánů). Na 9. prosince je připravena přednáška Mgr. Renaty Klvačové k 120. výročí narození olomouckého intelektuála prof. MUDr. Václava Vejdovského, DrSc., ad. Budeme včas informovat ve vývěsce u muzea.

Sál Radeckého využívají i naše odborné sekce. Milé až intimní prostředí zde například dovede pětkrát do roka vytvářet sekce pro dějiny lékařství, t. č. vedená doc. MUDr. Janem Báňou, CSc. (na snímku).

NUMISMATICKÁ SEKCE má své schůzky tradičně každou třetí sobotu od 8 hodin, rovněž v sále Radeckého. Kromě vlastních organizačních záležitostí doplní program přednáškami (i pro veřejnost): 17. září na téma Mince z hrobů, 15. října – Počátky numismatických sbírek olomouckého Vlastivědného muzea, 19. listopadu – Ražby mincí a medailí s tematikou František Josef I. (k 100. výročí císařova úmrtí) atd. Kontakt s výborem sekce lze navázat také při jeho pravidelných schůzkách vždy první středu v měsíci od 15 do 17 hodin v restauraci U Huberta na tř. 1. máje (Dům armády).

GENEALOGICKÁ SEKCE se podle mnohaleté tradice schází každé třetí úterý v měsíci v 15.45 hodin v pracovní místnosti VSMO. To znamená, že 20. 9., 18. 10., 15. 11 a 20. 12. zde rádi uvítají i nové zájemce o stále oblíbenější rodopisná bádání. Ochotně poradí i na internetové adrese gsekcevsmo.simplecite.com.

FOTOGRAFICKÁ SEKCE přijala v posledním čase s potěšením nové zájemce. Ti další se mohou ještě přidat při některé pracovní schůzce sekce každé druhé a čtvrté úterý v měsíci, tedy 13. a 27. září, 11. a 25. října, 8. a 22. listopadu, případně 13. prosince vždy od 16 hodin, podle okolností v pracovní místnosti VSMO, častěji rovněž v sále Radeckého.

SEKCE ESPERANTO připravila 21. července zajímavý program seznámení s městem Olomouc pro delegáty 101. světového esperantského kongresu (v Nitře od 23. do 30. července) a připravila pro ně CD ve formátu PDF a ve zvukových souborech. K běžné práci se esperantisté budou vracet každý pátek od 16 do 18 hodin v pracovně VSMO.

KAKTUSÁŘI letos opět předvedli výsledky svého snažení ve dnech 16. až 18. června na výstavě v atriu Vlastivědného muzea. Po prázdninách se zase sejdou pracovně o sobotách 1. října a 15. listopadu, „mikulášsky“ uvolněně 3. prosince od 8 hodin v sále Radeckého.

Členové **SEKCE ASTROLOGICKÉ** budou hledat vysvětlení problémů „mezi nebem a zemí“ počínaje středou 7. září každou další lichou středou od 17 hodin v místnosti VSMO. Pestrému programu ve středu 7. prosince dali název „astrologický Mikuláš“.

Také na podzim (dokud ještě porostou houby) nabídne své služby a rady zasvěcených odborníků **HOUBAŘSKÁ PORADNA** každé pondělí od 16 do 17.30 hodin opět v místnosti VSMO v přízemí budovy Vlastivědného muzea na náměstí Republiky.

Budeme se těšit také na setkání v „úředních“ dnech a hodinách, tedy jako obvykle:

– každé pondělí od 14 do 16 hodin (s paní jednatelekou A. Petrželovou)

– a každou středu od 15 do 17 hodin (s paní B. Kühnovou).

V uvedených dnech a časech i po telefonu na čísle 585 515 135.